

TAAL Ton den Boon

'Alternatieve feiten' en 'feitenstrijd' tonen dat **de betekenis van 'feit' verruimt én verzwakt**

Vatten we het nieuws van de afgelopen week kort door de bocht samen, dan bestond dat uit feiten, alternatieve feiten en faits divers. Behalve de uitdrukking alternatieve feiten, die nu al ingeburgerd lijkt te zijn, vielen deze week nog drie andere taalvormen op in *Trouw*: flexfeit (een verkorting van flexibel feit) en feitelijk feit, die gisteren in een lezersbrief stonden, en feitenstrijd, dat afgelopen dinsdag als krantenkop diende.

Volgens het woordenboek zijn feiten gebeurtenissen of omstandigheden 'waarvan de werkelijkheid vaststaat'. 'Harde feiten' noemen we die ook wel eens, zonder daarmee afbreuk te doen aan de kracht en betekenis van het woord feit. Woorden als flexibel en alternatief doen dat wel. Die suggereren dat feiten gemanipuleerd kunnen worden (flexfeiten/flexibele fei-

ten) of dat je kunt kiezen uit feiten (alternatieve feiten).

Het ontstaan van taalvormen van het type flexfeit en alternatief feit maakt duidelijk dat we getuige zijn van een interessant semantisch proces: betekenisverzwakking en -verruiming van het woord feit.

Als de combinaties alternatieve/flexibele feiten gangbaar zijn, breidt de verzameling uitspraken die we feiten noemen immers uit van 'iets wat vaststaat' tot 'iets wat vaststaat óf betwistbaar is'. Ook de uitdrukking feitelijke feiten draagt bij aan dit proces: als er feitelijke feiten bestaan, zijn er vast ook onfeitelijke feiten. Tegen de tijd dat deze betekenisverandering is voltooid, zal feitenstrijd – gemodelleerd naar ideeën- en meningenstrijd – ook wel een doodgewoon woord zijn.

tdb@taalbank.nl